

MAATWERKAANPAK AGROFOOD

Actieplan

Den Haag, 23 maart 2015

Samengesteld door het ministerie van Economische Zaken en
ondernemers(organisaties) in de agrofoodsector

INHOUD

VOORWOORD	1
1. KNELPUNTEN	3
2. WERKWIJZE EN OPLOSSINGSKADER	5
3. ACTIEPLANNEN	8
- 3.1 Mest	8
- 3.2 Gewasbeschermingsmiddelen	11
- 3.3 Gezondheid en welzijn dieren	13
- 3.4 Identificatie en registratie dieren	16
- 3.5 Gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw	17
- 3.6 Milieu	18
- 3.7 Import en export	20
- 3.8 Veiligheid	22
- 3.9 Topsectoren	23
4. VERVOLG	24
5. LIJST VAN TERMEN EN AFKORTINGEN	25

VOORWOORD

In het regeerakkoord van het kabinet zijn concrete doelstellingen opgenomen om de regeldruk voor bedrijven, burgers en professionals te verminderen. Het kabinet streeft naar een structurele verlaging van de regeldruk met 2,5 miljard euro in de periode 2012-2017. Met de maatwerkaanpak wordt specifiek aandacht besteed aan de regeldichte sectoren waar de regeldruk het meest wordt gevoeld.

Met de maatwerkaanpak geeft het kabinet een extra impuls aan merkbare regeldrukvermindering. In veertien sectoren werkt het kabinet samen met de (mede)-overheden, bedrijven en instellingen, burgers en professionals aan het inventariseren, analyseren en oplossen van knelpunten en belemmeringen in de uitvoering van wet- en regelgeving. Door deze samenwerking kunnen de knelpunten worden benoemd en waar mogelijk opgelost.

Een van de sectoren met een maatwerkaanpak is de Agro- en Foodsector (Agrofood). Het bedrijfsleven heeft, op uitnodiging van staatssecretaris Dijkema, circa 110 ervaren regeldrukknelpunten ingebracht (fase 1). Enkele hiervan betroffen nog knelpunten uit een eerdere dialoog met LTO Nederland (2010-2012). In september 2014 zijn met de branches uit de sector 40 punten geselecteerd voor het actieplan. Een aantal van de knelpunten is samengevoegd. Dit heeft geleid tot 29 knelpunten die zijn uitgewerkt in het actieplan (fase 2). Dit actieplan is het resultaat van de tweede fase van de maatwerkaanpak Agrofood.

Het doel van de maatwerkaanpak is het verminderen van de gevoelde regeldruk door de agrofoodsector. De focus ligt hierbij op de aanpak van inefficiënties bij de uitvoering en niet op het behalen van kwantitatieve resultaten.

1 KNELPUNTEN

In het volgende schema zijn de knelpunten opgenomen die in gezamenlijk overleg tussen bedrijfsleven en overheid zijn geselecteerd.

Thema	Geselecteerd knelpunt	Categorie				Blz.
Mest	Stikstofgebruiksnormen groenbemesters	■				p. 8
	Toepassing drainagewater als meststof		■			p. 8
	Scheuren van gras op zandgrond tegen aaltjes		■			p. 9
	Grondbemonstering		■			p. 9
	Digestaat niet als meststof		■			p. 10
	Blokkade vóór bedrijfsbeëindiging		■			p. 10
Gewasbeschermingsmiddelen	Lage dosering spuiten gewasbeschermingsmiddelen		■			p. 11
	Toelaten behandeling zaaizaad voor export		■			p. 11
	Ontheffing gewasbeschermingsmiddel voor proef		■			p. 12
	Spuitlicentie	■				p. 12
Gezondheid en welzijn dieren	Vermelden partijnummer diergeneesmiddelen				■	p. 13
	Toepassen diergeneesmiddelen buiten registratie				■	p. 13
	Antibioticareductie dieren	■				p. 13
	Paardenpaspoort		■			p. 14
	Besluit diergeneesmiddelen gebruik antibiotica				■	p. 14
	Wasplaats schapen		■			p. 14
	Administratieve verplichting Vleeskuikenbesluit	■				p. 15
	Hygiënemaatregelen pluimveehouderij		■			p. 15
Identificatie en registratie dieren	I&R-controle runderen			■		p. 16
Gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw	Gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw		■			p. 17
Milieu	Complexiteit Activiteitenbesluit			■		p. 18
	Keuring kleine stookinstallaties		■			p. 18
	Luchtwassers				■	p. 19
Import en export	Import- en exportinspectie	■				p. 20
	Kosten aanvraag invoervergunning		■			p. 20
	Eénmalig verstrekken gegevens bij export		■			p. 21
Veiligheid	Asbestverwijdering		■			p. 22
	Dubbele controles huisvesting	■				p. 22
Topsectoren	Besluitvorming en structuur onderzoek topsectoren		■			p. 23
Totaal 29		6	17	2	4	

Categorieën knelpunten:

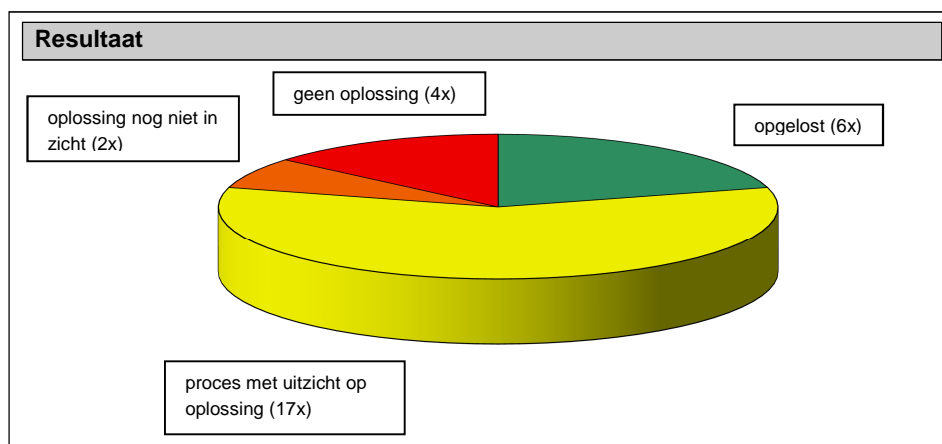
■ Groen: opgelost

■ Oranje: oplossing nog niet inzicht

■ Geel: proces met oplossing in zicht

■ Rood: geen oplossing

De knelpunten zijn samen met de sector opgepakt. Van de 29 knelpunten zijn er 6 opgelost. Veel (17) knelpunten bevinden zich in een proces met uitzicht op een oplossing. Voor 6 knelpunten is een oplossing niet of niet op afzienbare termijn te verwachten. De knelpunten en oplossingen worden afzonderlijk in hoofdstuk 3 beschreven.

Elk knelpunt heeft zijn specifieke oplossing die in overleg tussen sector en overheid is opgesteld. De oplossingen kunnen in verschillende categorieën worden onderverdeeld:

- Aanpassing uitvoeringsregelgeving. Op deze wijze wordt de uitvoering vereenvoudigd of meer in overeenstemming met de huidige praktijk gebracht. De stikstofgebruiksnormen bij de inzet van groenbemesters zijn nu bijvoorbeeld wettelijk geregeld.
- Wet- en regelgeving zijn vaak ingewikkeld. Door een goede uitleg kunnen onnodige werkzaamheden worden voorkomen. Soms wordt een knelpunt ervaren omdat de sector het nut en noodzaak er niet van inziet. Uitleg kan dat dan verbeteren. Voorbeelden hiervan zijn de gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw voor de glastuinbouw en de noodzaak van een spuitlicentie.
- (Uitbreiding van) pilots en proeven. Dit geeft de sector meer ruimte voor innovatie, zoals bijvoorbeeld bij proefontheffingen.
- Nader onderzoek of verkenning naar knelpunt en/of mogelijke oplossingen. Niet altijd is duidelijk wat het knelpunt precies voor de sector betekent en wat de reikwijdte van een eventuele oplossing is. Onderzoek brengt een mogelijke oplossing dichterbij. Dit speelt bijvoorbeeld rond de uitvoeringsregels van mestbemonstering.
- Betere onderlinge aansluiting van regelgeving in de uitvoering. Dit voorkomt onnodige blokkades in de bedrijfsvoering. Een voorbeeld hiervan is het niet meer kunnen afvoeren van mest na bedrijfsoverdracht.
- Betere onderlinge aansluiting van toezicht en handhaving. Dit voorkomt dubbel toezicht. De gemeente Horst aan de Maas voorkomt dubbel toezicht met private controle instanties bij brandpreventie en huisvesting.
- Betere onderlinge aansluiting van computersystemen en software. Dit leidt op termijn naar éénmalige gegevensverstrekking. Hierin worden al grote stappen gezet, bijvoorbeeld bij de export van producten.
- Hulpmiddelen bij het voldoen aan regelgeving (databases/Excelsheets). Dit maakt de uitvoering van regelgeving eenvoudiger. Voorbeeld: Excelsheet om de cumulatieve sterfte van vleeskuikens te berekenen.
- Contact tussen partijen voor meer begrip en oplossingen. Dit kan een oplossing zijn bij het knelpunt van lage doseringen van gewasbeschermingsmiddelen en bij asbestsaneringen.

2 WERKWIJZE EN OPLOSSINGSKADER

2.1 Werkwijze

De werkwijze van de maatwerkaanpak Agrofood bestaat uit 3 fasen:

1. *Selectie van de knelpunten*

Staatssecretaris Dijkzema heeft op 12 december 2013 de verschillende branches in de Agrofoodsector gevraagd om de ervaren regeldruk-knelpunten en oplossingen daarvoor aan het ministerie kenbaar te maken. Circa 15 branches en individuele bedrijven uit de Agro- en Foodsector hebben daarop ongeveer 110 knelpunten ingediend. De helft daarvan is afkomstig van LTO-Nederland.

Niet alle knelpunten zijn geschikt om in de maatwerkaanpak Agrofood te worden opgepakt. Zo ligt een deel van de aangedragen knelpunten in een roep om aanpassingen van bestaand beleid. Ook wordt een deel van de knelpunten al in andere trajecten aangepakt en zijn sommige knelpunten al tijdens een eerdere beantwoordingsdialoog tussen EZ en LTO in 2011 behandeld¹. Voor de selectie van de knelpunten is een aantal criteria vastgesteld:

- Het betreft een knelpunt in de uitvoering. Het knelpunt heeft dus geen betrekking op een beleidskeuze.
- Het ministerie van EZ heeft doorzettingsmacht bij de oplossing van het knelpunt. Het knelpunt ligt dus bijvoorbeeld niet bij medeoverheden.
- Het knelpunt heeft specifiek betrekking op de agrarische en/of levensmiddelensector.
- De oplossing van het knelpunt ligt op redelijke termijn in het verschiet.

Op 15 en 16 september 2014 hebben twee selectiebijeenkomsten met de brancheorganisaties in de Agrofoodsector plaatsgevonden: één bijeenkomst voor de knelpunten van de “plantaardige sectoren” en één voor de “dierlijke sectoren”. Ter voorbereiding hebben de deelnemers een voorstel met onderbouwing ontvangen. Tijdens de bijeenkomsten zijn in samenwerking met LTO Nederland, Plantum, NMV, KAVB, VAVI, KNMvD en NAO² meer dan 40 knelpunten geselecteerd. We hebben een aantal van de knelpunten op verzoek van de brancheorganisaties samengevoegd. Uitkomst hiervan is een publiek-privaat afgestemde lijst met 29 knelpunten die in fase 2 van de maatwerkaanpak tot actieplan zijn uitgewerkt. De niet-geselecteerde knelpunten zijn overgedragen aan de betreffende ministeries of lokale overheden onder wiens verantwoordelijkheid ze vallen.

Een deel van de brancheorganisaties in de levensmiddelenindustrie en de catering (FNLI en VENECA) heeft ook gereageerd op de uitnodiging van

---

¹ 38 knelpunten LTO Nederland: Resultaten beantwoordingsdialoog. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Den Haag, 12 juni 2012.

² Land- en Tuinbouworganisatie Nederland (LTO), Branchevereniging voor bedrijven uit de sector plantaardig uitgangsmateriaal (Plantum), Nederlandse Melkveehoudersvakbond (NMV), Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur (KAVB), Vereniging voor de aardappelverwerkende industrie (VAVI), Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD) en Nederlandse Aardappelorganisatie (NAO).

de staatssecretaris Dijksma. Met deze twee hebben aparte gesprekken plaatsgevonden. De door hun aangereikte knelpunten hadden betrekking op beleidsdoelen of onderwerpen die reeds in andere gremia worden uitgewerkt. Daarom zijn ze hier niet in de lijst opgenomen.

2. ***Uitwerking van de knelpunten en mogelijke oplossingen: opstellen actieplan***

Sommige knelpunten en oplossingen zijn concreet door de Agrofoodsector geleverd. Een deel moest echter nog verder worden uitgewerkt en aangescherpt, dit om vast te kunnen stellen of eventuele oplossingen haalbaar zijn en op welke termijn. Zo is een concreet actieplan opgesteld.

De knelpunten en mogelijke oplossingen zijn verder uitgewerkt door persoonlijke gesprekken, telefonische contacten en mailcontact met zowel de brancheorganisaties en ondernemers als de medewerkers van de betrokken departementen en overige overheden. Voor elk knelpunt is een fiche³ opgesteld, waarin het knelpunt, de gekozen oplossing en de activiteiten om die oplossing te bereiken waar mogelijk SMART⁴ zijn opgenomen. Dit fiche is samen met de sectoren en andere overheden opgesteld. De fiches vormen de basis voor het actieplan. Het actieplan is in maart 2015 opgesteld.

3. ***Doorvoeren van de acties***

In 2015 zullen de afgesproken acties worden doorgevoerd. Daar waar dit in 2015 (nog) niet mogelijk is, is weergegeven op welke termijn dat wel kan.

2.2 **Oplossingskader**

Bij het zoeken naar oplossingen is gebruik gemaakt van een oplossingskader. Hierbij is de volgende indeling gemaakt:

Oplossing bereikt	• Knelpunt is opgelost
	• Knelpunt wordt opgelost. Wijziging uitvoering(sregelgeving) is in voorbereiding
	• Knelpunt wordt opgelost. Over de oplossing is overeenstemming. Implementatie is gaande
Proces (naar oplossing) of deeloplossing	• Knelpunten worden meegenomen in vervolgoverleg. Zicht op een oplossing is reëel
	• Onderzoek/evaluatie. Knelpunt wordt meegenomen in een onderzoek of evaluatie
	• Knelpunt deels opgelost. Het voorstel is overgenomen voor zover regelgeving dit toelaat

³ Een fiche is een blad met gegevens over het knelpunt en de gekozen oplossing plus de activiteiten om deze oplossing te bereiken.

⁴ SMART staat voor Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Resultaatgericht en Tijdgebonden.

Oplossing (nog) niet in zicht	• Vervolg gesprek/onderzoek is mogelijk, maar de kans op het wegnemen van het knelpunt is gering
	• Geen oplossing gewenst (politiek of bestuurlijk) bijvoorbeeld omdat dan groter knelpunt ontstaat (beleid)
	• Geen oplossing mogelijk (EU-verplichting) (beleid)

De inzet is om alle knelpunten op te lossen. Dit is niet altijd mogelijk. Bedrijfsactiviteiten moeten in een aantal gevallen, ook als een bedrijf een eigen kwaliteitssysteem heeft, worden geborgd door wet- en regelgeving. Dit is nodig om de gewenste (export)kwaliteit te waarborgen. In een aantal gevallen wordt een wettelijke verplichting meer aangesloten op bedrijfseigen systemen of wordt zodanig afgestemd tussen de betrokken instanties dat volstaan kan worden met éénmalig leveren van gegevens.

Daarnaast is er een aantal knelpunten zonder de gewenste oplossing. Dit is bijvoorbeeld het geval indien het oplossen van het knelpunt voor grotere knelpunten zorgt. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om luchtwassers van een datalogger te voorzien. Dit moet garanties bieden dat de ammoniakuitstoot binnen de Europees afgesproken grenzen blijft.

3 ACTIEPLANNEN

In dit hoofdstuk zijn de door sector en overheid gekozen knelpunten en de gezamenlijke oplossingen in beknopte actieplannen weergegeven. Deze actieplannen zijn een samenvatting van de fiches die in overleg met de sector voor elk knelpunt zijn opgesteld.

Elk actieplan bestaat uit twee delen:

K: = Het knelpunt zoals weergegeven door een brancheorganisatie of ondernemer in de Agrofoodsector. Dit knelpunt hoeft niet door de gehele sector of overheid als zodanig te worden gezien.

O: = Oplossing opgesteld in overleg tussen overheid en Agrofoodsector.

A: = De voorgestelde actie en de termijn (jaar) waarop deze plaatsvindt. (2015) betekent dat een actie in 2015 wordt opgepakt en afgerond.

Daarnaast heeft elk knelpunt een kleur gekregen. De betekenis van deze kleur staat in paragraaf 2.2 beschreven.

3.1 Mest

Stikstofgebruiks-normen groenbemesters	K: Het ontbreken van stikstofgebruiksnormen voor andere groenbemesters dan Tagetes, bladrammenas, gele mosterd, gras/granen en wikke	
	O: Het overzicht van groenbemesters is aangepast met de wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (ingaaand per 1 januari 2015) ⁵ . Er zijn nu twee categorieën: vlinderbloemigen en niet-vlinderbloemigen. Hier valt het gehele scala aan groenbemesters onder	
	A: Opgelost	
Toepassing drainagewater als meststof	K: Drainagewater uit de glastuinbouw kan worden geconcentreerd. Het teruggewonnen water kan worden hergebruikt in de glastuinbouw, de geconcentreerde meststoffen zouden toegepast kunnen worden in andere teelten. Het onderzoek hiernaar stagneert	
	O: De Meststoffenwet kent de mogelijkheid om nieuwe stoffen als meststoffen aan te melden. De stof moet dan wel aan een aantal minimeisen (minimumgehalten meststoffen, maximumgehalten contaminanten en stabiele samenstelling) voldoen. De kwaliteit moet worden gewaarborgd. Indien het geconcentreerde drainagewater aan de eisen voldoet, kan het als meststof worden ingezet	
	A: LTO glaskracht zet onderzoek voort nu eisen door EZ zijn verduidelijkt (2015)	

⁵ Regeling van de Staatssecretaris van Economische Zaken van 14 december 2014, nr. WJZ/14168053, tot wijziging van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet en de Uitvoeringsregeling gebruik meststoffen verband met diverse aanpassingen.

Scheuren van gras op zandgrond tegen aaltjes	K: Om aaltjesbestrijding op natuurlijke wijze door Tagetes (afrikaantjes) ten behoeve van de lelieteelt mogelijk te maken is het nodig dat gras op zandgrond voor augustus mag worden gescheurd. Nu is het alleen in de eerste helft van augustus toegestaan	
	O: Door het toestaan van scheuren op zand- en lössgrond van 1 juni tot en met 15 juli kan gecombineerd met de inzaai van een door de minister aangewezen aaltjesbeheersend gewas, voor de lelieteelt is dat Tagetes, in het volgende groeiseizoen lelieteelt plaatsvinden op zandgrond. De wetgeving wordt in 2015 aangepast.	
	A: EZ neemt dit op bij aanpassing wetgeving (2015)	
Grondbemonstering	K: De regels om te bepalen op welk stuk grond er monsters moeten worden genomen worden overdreven gevonden. Als er een betonpad door een perceel ligt moeten er twee grondmonsters worden gestoken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld over perceeltjes van 0,05 tot 1,0 hectare	
	O: regels zijn er om te voorkomen dat er een mengmonster gemaakt wordt van bodemonsters van twee of meer percelen die qua gebruik en/of bemestingshistorie niet met elkaar overeenkomen. Door EZ is aan de Cie. van Deskundigen Meststoffenwet gevraagd advies uit te brengen over de wijze waarop in de toekomst invulling gegeven kan worden aan het fosfaatbeleid vanuit de Meststoffenwet. De wijze waarop de fosfaattoestand moet worden vastgesteld maakt onderdeel uit van dit advies. Het advies wordt in de tweede helft van 2015 verwacht. Wijzigingen van de regels voor fosfaat zijn niet voor 2016 te verwachten	
	A: LTO en NVM blijven agenderen. Advies verwerken in regelgeving EZ (2016)	

Digestaat niet als meststof	K: Digestaat mag niet als meststof worden toegepast	
	O: Heel veel producten uit de aardappel-verwerkende industrie mogen de biovergister in waarbij het digestaat van deze producten als meststof gebruikt kan worden (Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (bijlage Aa). In EU-verband wordt er gewerkt aan de harmonisatie van de meststoffenverordening. Een eenduidig systeem van erkenning van meststoffen met one level playing field. In voorjaar 2015 wordt voorstel EU-commissie verwacht, politieke besluiten zijn vanaf voorjaar 2017 te verwachten	
	A: VAVI zal standpunt harmonisatie inbrengen Inbreng EZ in EU weegt dit mee (2015-2017)	
Blokkade vóór bedrijfsbeëindiging	K: Bij bedrijfsovername blokkade voordat eindvoorraad mest en percelen overzetten is gebeurd	
	O: Zodra bij de KvK een nieuw relatienummer wordt aangemaakt krijgt RVO het signaal dat het oude nummer kan komen te vervallen (gaat dicht). Er kan dan niets meer worden gedaan. Dit wordt ook gedaan om fraude met mest tegen te gaan. Het moet niet mogelijk zijn om mest op het oude bedrijf te laten aanvoeren terwijl het bedrijf niet meer bestaat. De overheid gaat in 2015 kijken hoe beide zaken beter op elkaar kunnen aansluiten	
	A: RVO zoekt uit hoe regels beter op elkaar kunnen aansluiten bij op slot zetten van stoppend/overgenomen bedrijf (2015)	

3.2 Gewasbeschermingsmiddelen

<p>Lage dosering spuiten gewasbeschermingsmiddelen</p>	<p>K: Bij heretikettering van gewasbeschermingsmiddelen door het Ctgb lijkt lage dosering spuiten beperkt of onmogelijk te worden</p> <p>O: Op de website van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) staat dat een lagere dosering dan beschreven in "dosering (middel) per toepassing" mag. Bij een lagere dosering zijn de risico's voor mens, dier of milieu naar verwachting minder groot. Bij lager doseren is het niet toegestaan het maximaal aantal toepassingen te overschrijden of af te wijken van andere voorwaarden gesteld in het Wettelijk Gebruiksvoorschrift. Denk aan: lage dosering systemen. Dit laatste heeft te maken met het feit dat een hogere frequentie dan het maximaal aantal toegestane toepassingen een andere belasting heeft op het milieu. Beoordeeld moet worden of dit leidt tot chronische effecten</p> <p>A: Mocht een gebruiker naast een lagere dosering (hetgeen toegestaan is) óók in een hogere frequentie willen spuiten (hetgeen niet is toegestaan), dan zou dit kunnen worden ondervangen door een (kleine) uitbreidingsaanvraag van het Wettelijk Gebruiksvoorschrift door de toelatinghouder</p>	
<p>Toelaten behandelen zaaizaad voor export</p>	<p>K: Nederland geeft volgens de zaaizaadsector geen invulling aan de Wederzijdse Erkenning (WE) van toelatingen. In principe zou de toelating uit een ander land ook voor Nederland geldig moeten zijn. In de praktijk werkt het volgens de zaaizaadsector niet zo</p> <p>O: Nederland ontwikkelt beleid op WE binnen de Europese kaders. Bij WE moet de toelating van een andere lidstaat (mits de aanvraag en de risico's gelijk zijn) 1-op-1 worden overgenomen. Het Ctgb ontwikkelt een verdere invulling van de WE. Gezocht wordt naar een concreet dossier zodat duidelijk wordt waar het specifieke knelpunt zit</p> <p>A: 1. Plantum vraagt naar besluit Ctgb op een concreet dossier (2015) 2. Uitleg procedure WE Ctgb 3. Plantum en EZ bespreken 1 en 2 (2015)</p>	

Ontheffing gewas- beschermingsmiddel voor proef	K: Voor een proef voor veredeling kan een proefontheffing worden aangevraagd voor een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel. De geldigheid is maximaal twee jaar terwijl veredelingsproeven veel langer duren. Er moet dan een nieuwe ontheffing worden aangevraagd. Dit geeft regeldruk en administratieve lasten	
	O: Er zijn algemene concrete mogelijkheden proefontheffingen uit te breiden. Ook voor gewasbeschermingsmiddelen gaat Ctgb dat verkennen. In 2015 wordt daar duidelijkheid over verwacht	
	A: 1. Ctgb verkent op mogelijkheden 2. EZ beslist na advies Ctgb of wens wordt ingewilligd (2015)	
Sputtlicentie	K: Sommige agrariërs denken voor het spuiten om onkruid te bestrijden een spuitlicentie nodig te hebben terwijl een particulier gebruiker dat niet hoeft. Daarnaast zijn er agrariërs die willen worden vrijgesteld van een spuitlicentie bij alleen pleksgewijs in de wei spuiten	
	O: Voor particulier gebruik en aankoop gelden dezelfde regels voor een agrariër en een burger. Het pleksgewijs spuiten zonder licentie is toegestaan indien een middel wordt gebruikt voor niet-professioneel gebruik, waarbij is aangegeven dat het is toegelaten voor pleksgewijze toepassing in weides	
	A: Voorlichten door brancheorganisatie (2015)	

3.3 Gezondheid en welzijn dieren

Vermelden partijnummer diergeneesmiddelen	K: Volgens artikel 5.16 lid 4 van de Regeling diergeneesmiddelen moet het partijnummer van het diergeneesmiddel bij elk individueel dier in het patiëntendossier worden vermeld. Dit wordt ervaren als onnodige administratieve last	
	O: Bij goed voorraadbeheer zou het volgens de KNMvD mogelijk moeten zijn om bij een recall na te gaan wat ermee gebeurd is. Dit kan worden vastgesteld door na te gaan in welke periode een bepaalde partij is toegepast. De EU-regels vereisen het partijnummer in het dossier	
	A: Is verplichting in EU-regelgeving	
Toepassingen diergeneesmiddelen buiten registratie	K: Wet dieren artikel 2.19 lid 6 bepaalt dat toepassen van diergeneesmiddelen buiten de registratie verboden is. Ook bij achterhaalde registratiebeschikkingen bijvoorbeeld dosering te kort of te lang	
	O: Afwijken van de bijsluiter mag niet. Uitzonderingen zijn alleen mogelijk door goede wetenschappelijke onderbouwing en opgenomen in diersoortspecifieke richtlijnen	
	A: Geen extra ruimte in regelgeving mogelijk	
Antibioticareductie dieren	K: Mate en detailniveau van de productschapsverordeningen over antibioticareductie voor dieren geeft overmatige administratieve lastendruk. Het betreft voorschriften als ondertekening van bedrijfsbehandelplannen of registratie van antibiotica op diercategorieën	
	O: Ondertekening is vereenvoudigd bij omzetting productschapsverordeningen naar Wet dieren. Om misbruik te voorkomen vindt registratie plaats op diercategorieën. KNMvD heeft aangegeven dat dit helder is	
	A: Opgelost	

Paardenpaspoort	K: Dierenartsen moeten bij het toedienen van diergeneesmiddelen, die niet aan voedselproducerende paarden mogen worden gegeven, paarden via het paspoort uitsluiten voor de slacht. Paspoort is op moment van behandeling vaak niet bij het paard. De dierenarts kan dan niet zijn verantwoordelijkheid invullen	
	O: EU-verordening 504/2008 wordt gewijzigd per 1 januari 2016. Op aangeven van Nederland is in de verordening de mogelijkheid opgenomen voor lidstaten om dierenartsen te verplichten de informatie over uitsluiting voor de slacht door te laten geven aan de betreffende paspoort-uitgevende instantie, of rechtstreeks in de centrale databank te laten invoeren. Deze nieuwe regelgeving biedt zicht op een oplossing	
	A: EZ blijft zich in de EU inzetten voor deze wijziging (2015)	
Besluit diergeneesmiddelen gebruik antibiotica	K: Wens om eenvoudiger diergeneesmiddelen uit andere lidstaat te mogen gebruiken in plaats van eerst in NL een geschikt alternatief te moeten zoeken. De verplichting dat dit proces in voorgeschreven stappen moet lopen (cascade) geeft regeldruk	
	O: De EU stelt de cascadevolgorde verplicht	
	A: Nederland is gehouden aan de voorgeschreven EU-regelgeving	
Wasplaats schapen	K: Verplichte wasplaats voor transportmiddelen schapen bij uitweiden of inscharen en uitscharen bij ander (melkvee)bedrijf zonder dat de veewagen en de dieren op het erf komen. Inscharen wordt gezien als aanvoeren van schapen door de melkveehouder. Een wasplaats is dan verplicht	
	O: 1. Bij uitweiden wordt het perceel tijdelijk tot het unieke bedrijfsnummer (UBN) van de schapenhouder gerekend en niet van de melkveehouder. Een wasplaats zou dan niet nodig zijn volgens LTO 2. Bij inscharen worden de schapen meestal direct naar het weiland van de melkveehouder gebracht zonder het erf aan te doen. Het in dat geval toch reinigen van het transportmiddel op het erf van de melkveehouder vergroot het risico op spreiding van dierziekten	
	A: Inbrengen van deze casus door EZ in het overleg Preventie Dierziekten (2015)	

<p>Administratieve verplichting Vleeskuikenbesluit</p>	<p>K: Sector ervaart regeldruk door verplichting in Vleeskuikenbesluit van cumulatieve sterfteberekening in plaats van de bekende wijze</p> <p>O: Het berekenen van cumulatieve sterfte is een wettelijke eis vanuit de EU die van toepassing is sinds 2011. De achtergrond is dat gedurende één mestperiode op meerdere momenten dieren de stal uit gaan omdat anders de stal te vol wordt. Om die reden volstaat het volgens de EU niet om de mortaliteit te bepalen zoals in het verleden. De last is de berekening die moet worden uitgevoerd. Dit is op te lossen met het gebruiken van een Exceltabel. De gecumuleerde dagelijkse mortaliteit kan in 1 keer worden berekend na de slacht van het koppel via een Exceltool op de website van RVO</p> <p>A: Opgelost</p>	<p></p>
<p>Hygiënemaat- regelen pluimveehouderij</p>	<p>K: Sector ervaart regeldruk door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monsters van overschoenen voor Salmonella - Extra watermonsters per stal - Invullen van gegevens voor meerdere controleorganisaties - Verandering per 1 juli 2014 van monsters van vaste mest <p>O: Per 1 januari 2015 veranderen veel regels op het gebied van hygiënemaatregelen pluimveehouderij. De pluimveehouder mag dan een groot aantal controles zelf inrichten. Naar verwachting zijn de knelpunten daarmee opgelost. Door het vervallen van de productschappen moeten gegevens voortaan bij RVO worden geleverd</p> <p>A: Bedrijfsleven checkt bij ondernemer of nieuwe structuur knelpunt oplost (2015)</p>	<p></p>

3.4 Identificatie en registratie dieren

I&R-controle runderen	K: De controles op oormerken worden als disproportioneel ervaren van het eigenlijke doel; het volgen van dieren in de handel	
	O: De overheid is bereid te kijken naar de proportionaliteit en gedetailleerdheid van de hoeveelheid controles bij melkveebedrijven, maar er is een bepalende relatie met het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid en de eisen aan EU-subsidies (cross compliance)	
	A: 1. EZ wil in gesprek met sector organisaties over een verantwoord controlesysteem voor naleving, kostenverdeling en kwaliteit 2. Overheid onderzoekt of risico's toezicht en handhaving efficiënter in te richten zijn, b.v. door selectie risicobedrijven 3. RVO kijkt of app's de uitvoering verder kunnen vereenvoudigen (2015)	

3.5 Gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw

<p>Gecombineerde jaarlijkse opgave landbouw</p>	<p>K: Landbouwtelling/gecombineerde opgave wordt door sommige ondernemers in de glastuinbouw gezien als een overbodige administratie. Daarnaast is de periode in het jaar lastig omdat dit de drukste periode van het jaar voor hen is. Slechts veranderingen invullen is sneller</p>	
	<p>O: In het algemeen hoeven glastuinbouwbedrijven slechts een beperkt aantal vragen in te vullen. Voorinvullen op basis van de ingevulde gegevens van het vorige jaar is al mogelijk. De koppeling aan andere bestanden biedt wellicht extra kansen voor vereenvoudiging en zal de komende jaren verder onderzocht worden. Het grootste knelpunt voor de glastuinbouw lijkt de perceptie van nut en noodzaak te zijn. Vanwege het wegvallen van het Productschap Tuinbouw ontstaat op dit moment een gat in de registratie van glastuinbouwbedrijven en geteelde gewassen. Deze gegevens zijn noodzakelijk voor overheid én de sector om adequaat te kunnen handelen tijdens crises (Ehec!) en in relatie tot de Gemeenschappelijke Marktordening. Momenteel wordt bekeken in hoeverre de GDI en bedoelde registraties in elkaar kunnen worden geschoven, alsmede mogelijke koppelingen met andere registraties. Dit om de totale administratieve lasten voor de sector tot een minimum te beperken</p>	
	<p>A: EZ bekijkt de mogelijkheden voor het in elkaar schuiven van de GDI en de registratieverplichting vanuit het voormalige Productschap Tuinbouw, alsmede mogelijke koppelingen aan andere registraties en initiatieven op dit vlak binnen lopende PPS-en (2015)</p>	

3.6 Milieu

<p>Complexiteit Activiteitenbesluit</p>	<p>K: Het Activiteitenbesluit wordt als zeer complex ervaren, bijvoorbeeld het gebruik van de term “ten minste”. Het Activiteitenbesluit bevat een groot aantal (sub)artikelen waarin de term “ten minste” wordt gebruikt (alleen in hoofdstuk 3 van het besluit al bijna 40). De ene keer is het onderwerp uitputtend geregeld, de andere keer niet. Het bevoegd gezag kan dan nog aanvullend eisen stellen in het kader van de zorgplicht</p> <p>O: In de nieuwe AMvB Omgevingswet wordt uitgegaan van generiek maatwerk en is een onderwerp daarmee vrijwel nooit uitputtend in het besluit geregeld. In principe mag er worden afgeweken van algemene regels (tenzij bij de specifieke regels staat dat dit niet of alleen geclausuleerd mag).</p> <p>A: Knelpunt wordt meegenomen in wetgevingsproces Omgevingswet. LTO geeft inbreng bij lenM. Voorlichting door lenM over interpretatie en toepassing. lenM houdt de vinger aan de pols (2015)</p>	
<p>Keuring kleine stookinstallaties</p>	<p>K: Er zijn twee belangrijke knelpunten ten aanzien van de keuring van (kleine) stookinstallaties bij de glastuinbouw. De ene betreft de eenzijdige werkwijze en samenstelling van de Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties (SCIOS), de andere de grenswaarde voor de keuringen (ook kleine installaties vanaf 100 kW vallen onder de keuringsplicht). Over dit laatste heeft Actal ook geadviseerd</p> <p>O: SCIOS geeft aan dat de samenstelling evenwichtiger is voorheen toen er vooral keurders en geen gebruikers in de commissie zaten. Dit is merkbaar een verbetering. SCIOS laat een onderzoek uitvoeren naar “een nieuwe scope-indeling” die leidt tot een verhoging van de effectiviteit en efficiëntie van de SCIOS Certificatieregeling. In dit onderzoek worden onder meer de grenswaarden voor keuringen meegenomen. Het onderzoek wordt in het voorjaar van 2015 afgerond. LTO Glaskracht en VNO/NCW zitten in de Taskforce die het onderzoek begeleidt</p> <p>A: 1. Samenstelling evenwichtiger. LTO houdt vinger aan de pols bij lenM 2. SCIOS doet onderzoek naar onder meer grenswaarden 3. LTO analyseert onderzoek SCIOS en bekijkt mogelijke verbeteringen (2015)</p>	

Luchtwassers	K: In 2016 moeten, naast alle nieuwe, ook alle reeds geïnstalleerde luchtwassers zijn voorzien van een datalogger. De kosten hiervan bedragen tussen de 3.500 en 7.000 euro per installatie	
	O: Omdat een groot deel van de luchtwassystemen niet goed werkt (door onkunde, technische mankementen of moedwillig niet gebruiken) gaat de verplichting tot een elektronisch monitoringsysteem, in de regelgeving in per 1 januari 2016. Dit moet voorkomen dat de ammoniakuitstoot groter is dan afgesproken doordat het de goede werking van het luchtwassysteem garandeert. Het Activiteitenbesluit en Ministeriële regeling bieden geen mogelijkheid tot uitzonderingen	
	A: Beleid reeds in 2012 vastgelegd in Activiteitenbesluit en Ministeriële regeling van I&M	

3.7 Import en export

<p>Import- en exportinspectie</p>	<p>K: Voor import- en exportinspectie op dezelfde plaats en tijd wordt volgens de sector twee keer voorrijkosten in rekening gebracht. Bedrijven die actief zijn in plantaardig uitgangsmateriaal (en zowel importeurs als exporteurs zijn) vinden dit niet fair</p> <p>O: In het genoemde geval betreft het twee verschillende bedrijven. Voor keuringen bij één bedrijf wordt één starttarief in rekening gebracht, dus ook bij import- en exportinspectie bij één bedrijf</p> <p>A: Opgelost</p>	<p></p>
<p>Kosten aanvraag invoervergunning</p>	<p>K: Kosten van IVI (instructie voor invoervergunning indien de eisen op het importpermit afwijken van de landeneisen in CLIENT export) bij de NVWA kost 141 euro per keer. Dit lijkt een buitenproportioneel hoog bedrag</p> <p>O: Het tarief is gebaseerd op minuten inzet van de NVWA. Het is een gemiddeld bedrag. Indien onderzoek naar wetgeving van het derde land voor het eerst gebeurt, is de NVWA beduidend meer tijd kwijt. Bij 3 keer dezelfde IVI wordt dit meestal opgenomen in CLIENT, zodat er geen IVI meer hoeft te worden aangevraagd. De NVWA zoekt graag mee naar oplossingen voor bedrijven die erg vaak een IVI nodig hebben</p> <p>A: Plantum neemt met bedrijven die meer dan 3 keer IVI nodig hebben contact met NVWA op om afspraken te maken (2015)</p>	<p></p>

Eénmalig verstrekken gegevens bij export	<p>K: Nu moeten exporteurs van dierlijke en plantaardige producten meermalig dezelfde gegevens indienen (bijvoorbeeld in CLIENT, in traces, bij douane en bij de KvK). Kan de overheid niet zorgen dat ondernemer eenmalig gegevens invult en dat daaruit alle benodigde (export)papieren worden ingevuld?</p>	
	<p>O: Er wordt hard gewerkt aan het verlagen van de regeldruk door de inzet van ICT: het eenmalig indienen van gegevens voor meervoudig gebruik is hiervan een belangrijk onderdeel. Hierin zijn de laatste jaren grote stappen gezet waaronder in het LNV-loket (RVO.nl) waar boeren in één keer al hun gegevens die bekend zijn bij de overheid kunnen inzien en van hieruit kunnen insturen. De Douane heeft de regeldruk aanzienlijk kunnen verlagen door het gebruik van tablets op de werkvloer waardoor er minder fysiek tijd nodig is om van de ene naar de andere douaneplaats te gaan. Helaas is het nog niet mogelijk om voor alle benodigde exportvragen eenmalig alles in te vullen. De oplossing van dit knelpunt zit in de resultaten van de huidige trajecten die op ICT-gebied lopen en op de verbetering van de afstemming van de gegevens op diverse benodigde export- en handelspapieren. Belangrijk is te realiseren dat de waarborgen die de exportpapieren toevoegen aan het product een belangrijk onderdeel zijn van de goede exportpositie van Nederland</p>	
	<p>A: 1. EZ houdt vinger aan de pols op voortgang lopende verbeteringen 2. Bedrijfsleven gaat door met automatiseren en daarin samenwerken 3. Op EU-niveau wordt ambtelijk gewerkt aan afstemming EU en NL (2015)</p>	

3.8 Veiligheid

<p>Asbestverwijdering</p>	<p>K: Asbestsanering is een knelpunt vanwege de veiligheids- en milieueisen voor de gezondheid versus de kosten van verwijdering. Met name de gestopte agrariërs kunnen de kosten van verwijdering lastig opbrengen. Het bedrijfsleven heeft een aantal specifieke punten aangedragen (zoals stortbelasting, rieten daken, WOZ-waarde)</p> <p>O: Veel asbestdaken worden momenteel vervangen door nieuwe daken met zonnepanelen. Op deze manier wordt er zowel op het terrein van gezondheidsrisico's als milieutechnisch winst geboekt. Besloten is dat vanaf 2024 het wettelijk verplicht wordt dat alle bedrijfsdaken in Nederland asbestvrij zijn. Het verantwoordelijke ministerie van I&M is in overleg met alle betrokken partijen om de knelpunten op te lossen</p> <p>A: LTO start pilot stortplaatsen. I&M bekijkt met SZW veiligheidseisen. LTO en I&M organiseren bijeenkomst partijen (2015)</p>	<p></p>
<p>Dubbele controles huisvesting</p>	<p>K: Er vinden dubbele controles plaats in de paddenstoelenteelt op de huisvesting door fair produce, gemeente en brandweer</p> <p>O: Initiatief van de burgemeester van Horst aan de Maas om de regeldruk te verminderen voor paddenstoelenkwekerijen met het fair-producecertificaat door de verzamelde gegevens bij brandpreventie-inspecties in stallen onderling uit te wisselen tussen de diverse instanties. De gemeente Horst aan de Maas en twee andere concentratiegemeenten (waaronder Maasdriel) doen mee. De gemeente neemt het veiligheidsoordeel van particuliere controleinstanties rond brandbeveiliging stallen en huisvesting over</p> <p>A: Opgelost op gemeentelijk niveau</p>	<p></p>

3.9 Topsectoren

Besluitvorming en structuur onderzoek topsectoren	<p>K: De structuur en de besluitvorming over projecten binnen het topsectorenbeleid is onduidelijk. Er zijn allemaal verschillende regels waaraan ondernemers moeten voldoen bij PPS-regelingen. Dit betreft vooral MKB-bedrijven die daardoor onnodig veel inzet moeten leveren om de regels toe te passen en waarbij vervolgens bij een afwijzing geen inhoudelijke argumenten worden gegeven</p>	
	<p>O: De structuur is uitgeschreven en bekend gemaakt door de topsectoren. Aan de duidelijkheid van de besluitvorming wordt gewerkt door de topsector evenals de inhoudelijke argumentatie bij afwijzingen. De huidige pilot is een belangrijke testcase voor de integrale programmering</p>	
	<p>A: EZ en bedrijfsleven vervolgen de pilot (2015)</p>	

4 VERVOLG

Het opstellen van het Actieplan is geen einddoel. In de komende jaren zullen de acties uit het Actieplan door overheid en het bedrijfsleven verder worden uitgewerkt. De dialoog met het georganiseerd bedrijfsleven over knelpunten zal worden voortgezet indien het bedrijfsleven daar ook op in wil zetten. Overheid en brancheorganisaties kunnen zo gezamenlijk nieuwe regeldruk voorkomen.

De maatwerkaanpak Agrofood is een verbreding van de aanpak van LTO-knelpunten (2010 - 2012) en wel met alle sectoren in de Agrofood. De regeldichtheid in de agrarische en food sector blijkt nog steeds hoog. Veel ondernemers ervaren particuliere kwaliteitssystemen en overheidsregelgeving zonder onderscheid als onnodige regeldruk. Anderen beschouwen de middag dat zij hun gecombineerde jaarlijkse opgave (blz. 17) voor de overheid invullen als de meest productieve middag van het jaar, omdat zij inzien wat hen dit oplevert. Kortom er is veel diversiteit in het ervaren van regeldruk.

In de maatwerkaanpak Agrofood worden knelpunten die rechtstreeks ingebracht door ondernemers opgepakt en opgelost in een unieke samenwerking tussen overheid en sectoren. Naast de maatwerkaanpak biedt de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) ook mogelijkheden om onnodige regeldruk te melden. Ook is de wetgever zich bewust om zo min mogelijk regeldruk te veroorzaken bij het opstellen van nieuwe wetgeving. Actal kijkt in dit proces als buitenstaander kritisch mee. Tevens is het van belang dat het bedrijfsleven knelpunten snel aangeeft en vervolgens meedenkt over oplossingen.

LIJST VAN TERMEN EN AFKORTINGEN

Termen en afkortingen:

Actal	Adviescollege toetsing regeldruk
Administratieve lasten	De kosten die de burger, bedrijf of professional maakt om te voldoen aan informatieverplichtingen voortvloeiend uit de regelgeving van de overheid. Het gaat hierbij zowel om het nakomen van verplichtingen als het beroep doen op een recht
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
CLIENT export	Systeem voor de aanvraag en afgifte van (elektronische) exportcertificaten voor levensmiddelen en de veterinaire en fytosanitaire sectoren
Ctgb	College voor de toelating van gewas-beschermingsmiddelen en biociden
CvO	Certificaat van Oorsprong (afgegeven door de Kamer van Koophandel)
EU	Europese Unie
Fiche	Blad met gegevens over het knelpunt en de gekozen oplossing plus de activiteiten om deze oplossing te bereiken
Inhoudelijke nalevingskosten	Het betreft kosten die burgers, bedrijven of professionals maken om te voldoen aan de inhoudelijke verplichtingen die wet- en regelgeving stelt (zoals in het Bouwbesluit de minimale afmetingen voor de hoogte van deuren)
IVI	Instructie voor invoervergunning (indien de eisen op het importpermit afwijken van de landeneisen in CLIENT export)
FNLI	Federatie Nederlandse Levensmiddelen
KNMvD	Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde
KAVB	Koninklijke Algemeene Vereeniging voor Bloembollencultuur
KvK	Kamer van Koophandel
LTO	Land- en Tuinbouworganisatie Nederland
NAO	Nederlandse Aardappel Organisatie
NMV	Nederlandse Melkveehoudersvakbond
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Plantum	Branchevereniging voor bedrijven uit de sector plantaardig uitgangsmateriaal
PPS	Publiek-private samenwerking
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
SCIOS	Stichting Certificatie Inspectie en Onderhoud Stookinstallaties
UBN	Uniek bedrijfsnummer
TRACES	Trade Control and Export System (EU)
VAVI	Vereniging voor de aardappelverwerkende industrie
Veneca	Vereniging Nederlandse Cateringorganisaties
WE	Wederzijdse erkenning

Deze rapportage is een uitgave van:

Ministerie van Economische Zaken
Directoraat-Generaal Agro en natuur

Den Haag, 23 maart 2015